

Den bio-analoge by

Den øgede fotosyntese, som følger af flere grønne elementer i bybilledet, vil medføre en større iltproduktion og et øget CO₂ forbrug - og hermed styrke den mest grundlæggende symbiose mellem mennesker, dyr og planter. Samtidig evner de grønne elementer at filtrere støvpartikler fra luften - de er så at sige en del af en biologisk luftrensning.

Men måske har de grønne elementer allerstørst betydning for os mennesker psykisk set, æstetisk set og eksistentielt set. Midt i den fortravlede storbyvirkelighed minder de os om vores oprindelse - om hvor vi kom fra. De er en del af vores tryghed og basale velvære, og livet under træernes himmelstræbende kroner er kort sagt bedre for os mennesker - end i en by blotet for vegetation.

Med al respekt for den menneskelige formåen og nye landvindinger i solfangerteknologi, solceller, vindmøller og passiv solvarme, er fotosyntesen, som den foregår i planternes grønkorn, stadig verdens mest raffinerede opsamler af solenergi.

Etableringen af en post-industriell byform, som reelt nærmer sig noget bæredygtigt, afhænger derfor i høj grad af vores evne til i fremtiden at gøre vores urbane processer og vekselvirkninger med omgivelserne langt mere bio-analoge. Vi må genskabe naturen og naturligheden i det urbane. Vi må genindføje byen i dens naturgrundlag.

Haverummets oprindelse har genklang i Paradis-forestillingen, og gårdrummet er potentielt et vigtigt åndehul i den urbane tilværelse.

Yderligere information

Nørre Kvarters grønne lunger er finansieret af Københavns Kommunes Byøkologiske Fond og Grundejernes Investeringsfond. Projektet er knyttet til Forskningsinstitut 3 ved Kunstakademiets Arkitektskole og vil blive gennemført af undertegnede i løbende dialog med Københavns Kommune.

På min hjemmeside www.jenshvass.com kan man finde en række uddybende oplysninger inklusive en fuld projektbeskrivelse og et introducerende billedessay. Her findes ligeledes en række små billedserier med eksempler på vellykkede gårdrum og grønne elementer i bybilledet såvel som steder i kvarteret, som fortjente en kærlig hånd, og hjemmesiden vil løbende blive udbygget under projektperioden.

Jeg hører meget gerne om forslag til og synspunkter på kvarterets grønne elementer - herunder om der er nogen i kvarteret, som p.t. har konkrete planer for de grønne elementer.

Med venlig hilsen
Jens Hvass

Larslejsstræde 3
1451 København K
33 33 05 44

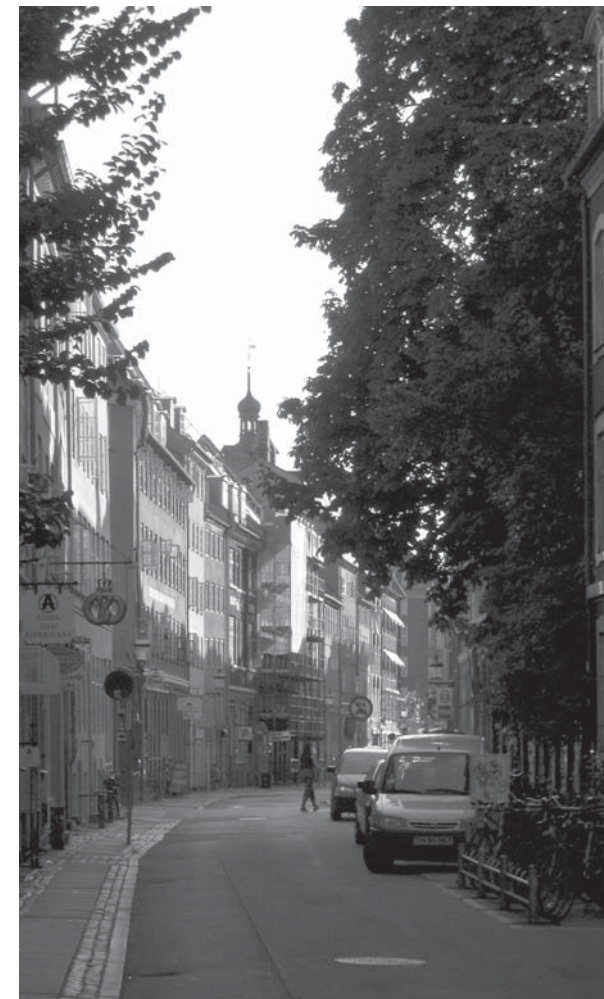
jens@jenshvass.com
www.jenshvass.com

Giver det mening at iscenesætte naturens genkomst?

juni 2004

Nørre Kvarters grønne lunger

en undersøgelse af
de grønne elementers
rolle og muligheder i et kvarter
med store bevaringsmæssige kvaliteter

Nørre Kvarters grønne lunger

Hensigten med dette projekt er at tilvejebringe et grundlag for en systematisk byforgrønning af Nørre Kvarter - en styrkelse af kvarterets grønne lunger, som med fuld respekt for de historiske værdier vil tilføre kvarteret nye kvaliteter.

Projektet vil munde ud i dels en rapport, hvori projektets problemstilling belyses ud fra trivselsmæssige, byrumsmæssige, bæredygtighedsmæssige og historisk bevaringsmæssige perspektiver, dels en udstilling, som formidler rapportens væsentligste konklusioner.

Rapporten vil tage udgangspunkt i en registrering af kvarterets eksisterende beplantninger. Den vil omfatte en diskussion af den bæredygtige bys natur og de grønne lungers betydning, samt en analyse af kvarterets behov og muligheder for byforgrønning, set i lyset af den historiske bys særlige krav. Afsluttende vil rapporten pege på en række konkrete muligheder for byforgrønning i gaderum, gårdrum og på husgavle.

Udstillingen vil være en simpel plancheudstilling som kan vises uden opsyn eller avanceret teknologi. Den vil bygge på projektets omfattende fotografiske registreringer, med fokus på de grønne elementers betydning for mennesket, byrummet og bæredygtigheden.

Internettet vil systematisk blive inddraget i projektets formidling, og det er allerede nu muligt at finde uddybende materiale på www.jenshvass.com.

Fra gaderummet til den mindste sprække mellem brostenene beriger de grønne elementer byen med en formverden, som kontrasterer og...

Den bæredygtige by

Vores nuværende byform er en tilstand, som ligger langt fra noget bare tilnærmelsesvist bæredygtigt, og vi står således overfor store udfordringer i at finde nye veje for den post-industrielle by. Byen bliver ikke bæredygtig alene gennem byforgrønning, men der ligger i den bevidste håndtering af de grønne elementer muligheder for at tilføre byen kvaliteter og oplevelser, som kunne være med til at føre vores urbane tilværelse i retning af mere bæredygtige former. Det er mit mål med projektet *Nørre Kvarters grønne lunger* at kunne bidrage til klarlæggelsen og artikuleringen heraf. Og det er mit oprigtige håb herigennem at kunne inspirere og medvirke til et bymiljø, som frembyder fortættede urbane naturoplevelser og stilfærdigt sporer os ind på mindre ubæredygtige urbane livsmønstre.

Mere rum for træer, buske og planter giver ikke bare os mennesker et bedre miljø. Det giver samtidig bedre eksistensbetingelser for en lang række fugle og dyr, og man kunne af en plan for byforgrønning opstille det overordnede mål at indfælde bymennesket i en biotop af højere bio-diversitet.

I et projekt som dette kan det være svært at opstille præcise kvantitative mål, men jeg forventer at kunne anviser muligheder for at fordoble fotosyntesen i Nørre Kvarter - og dermed lungekapaciteten og den biologiske luftrensningsevne - med fuld respekt for kvarterets historiske kvaliteter.

... komplementerer arkitekturens geometriske univers i resulterende billeder, som tydeliggør dagens og årets cyklus.

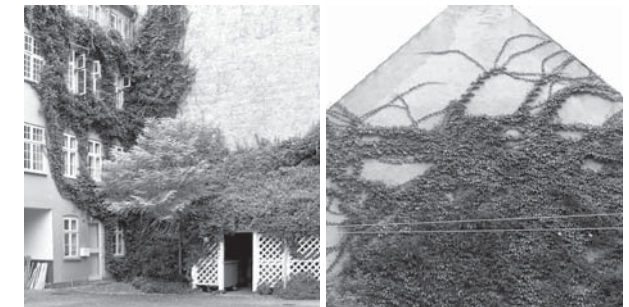
Tomme gavle

I den tætbebyggede by er der kun få vandrette flader, og de fleste af dem er med tiden blevet befæstede for at klare sliddet fra vores færden. Yderligere gør de historiske hensyn, at man ikke blot frit kan tilplante gaderummene - de har deres helt egen historisk betingede grammatik, som dette projekt forudsætter at arbejde lydøret indenfor. Vil man derfor øge omfanget af de grønne elementer i kvarteret markant, må man i stor udstrækning inddrage de lodrette flader.

I Nørre Kvarter finder man tomme gavle og bagmure overalt - typisk helt uden den arkitektoniske bearbejdning, som gennem tiderne er blevet gadefacaderne til del. Her kunne man med stor fordel tilplante med klatreplanter eller opstille klatreskærme til slyngplanter og således transformere disse sårflader i den historiske bydannelse til en del af kvarterets grønne lunger.

I en tid, hvor man bruger 15-20 cm mineraluld i nybyggeriet, kan isoleringsværdien af en gavltilplantning synes lille. Men de nøgne gavle og bagmure er typisk uisolerede, hvorfor en lådden overfrakke af slyng- eller klatreplanter - særlig hvor der er tale om stedsegrønne arter - vil kunne medføre bedre varmekomfort og reelle besparelser på energiforbruget.

De grønne elementer gør mikroklimaet mellem huse og blidere: de tager toppen af både sommervarmen og vinterkulden, giver en blødere akustik og tæmmer vindens hvirvlen og susen om hjørnerne.

Gennem systematisk tilplantning af tomme gavle og bagmure kan det grønne element i kvarteret styrkes markant.